

Biržai – בירזאי –

2020

Žydų bendruomenė Biržų kunigaikštystėje įsikūrė XVI amžiaus pabaigoje, kunigaikščio Kristupo Radvilos Perkūno valdymo metais. XVII amžiuje bendruomenė išaugo Kristupas II Radvila XVII amžiaus ketvirtame dešimtmetyje davė leidimą žydams statyti sinagogą. Žydai namus statė aplink turgaus aikštę arba į aikštę vedančiose gatvėse, tarp krikščionių miestiečių namų. Pagrindiniai verslai buvo prekyba, amatai: alkoholinių gėrimų gamyba ir prekyba iš dvaro nuomojamose karčemose; muitinių administravimas (surinktus mokesčius dalindavosi su dvaru, kuriam priklausė teisė į maito rinkimą). Turtingesnieji užsiėmė pinigų skolinimu. Biržų žydai buvo nepakeičiami didikams Radviloms reikšmingose dvaro kasdienybės srityse: medžioklėje (sakalininkai) ir arklių ūkyje (veterinarai).

XVII a. vid. – XVIII a. pab. Biržai buvo Pasvalio, Saločių, Pumpėnų ir Pakruojo žydų bendruomenės jungiantis centras. 1765 metais Biržų žydų bendruomenę sudarė 1040 žydų. XIX amžiaus pabaigoje joje buvo jau 2510 asmenų – 57 procentai miesto gyventojų. Šiuo laikotarpiu žydai daugiausia vertėsi prekyba linais, mediena, taip pat mažmenine prekyba, amatais.

Gausi ir aktyvi žydų bendruomenė Biržuose gyveno ir Nepriklausomos Lietuvos Respublikos metais (1918–1940). Žydai vertėsi prekyba ir amatais, teikė medicinos, teisės, fotografijos paslaugas. Šiuo laikmečiu Biržų žydų bendruomenė telkėsi dabartinėse S. Daugilio, Karaimų, I. Basanavičiaus, Žemaitės, Vilniaus ir Kęstučio gatvėse, aplink dabartinę I. Janonio aikštę. Tuo metų veikė Žydų liaudies bankas, trys žydų sporto klubai, sionistų organizacija „Mizrachi“, kelios sinagogos, poliklinika, našlaičių namai, prieglauda vargšams ir kitos organizacijos. Mieste veikė žydų mokyklos: Tarbut (pasaulietinė, hebrajų dėstomąja kalba), Kultūrinės lygos (pasaulietinė, jidiš dėstomąja kalba), Javne (ortodoksų, hebrajų dėstomąja kalba), taip pat keletas chederių (privačių religinių pradinių mokyklų) ir žydų vaikų darželis. Žydų vaikai mokėsi ir Biržų gimnazijoje (įsteigta 1917 m.) bei 1930 m. rabinų Leibo Bernšteino ir Benjamino Movšos įsteigtoje ješivoje (aukštesnės pakopos religinė mokykla jaunuoliams ir vyrams).

Biržuose, kaip ir kituose Lietuvos miestuose ir miesteliuose II pasaulinio karo metu, vykdamą nacistinę A. Hitlerio politiką, buvo

sunaikinta visa žydų bendruomenė. Išsigelbėti pavyko tik anksčiau į Rusiją pasitraukusioms šeimoms ir dar keliems bendruomenės atstovams, priklaustiems lietuvių šeimų.

1941 metų liepos 28 dieną Biržų žydai buvo prievarta iškeldinti iš namų ir suvaryti į getą aplink sinagogą bei žydų religinę mokyklą. 1941 m. rugpjūčio 8 d. prasidėjo masinis žydų naikinimas. Pakamponių miške (3 km. nuo Biržų) buvo žiauriai nužudyta apie 2400 žydų tautybės biržiečių: 900 vaikų, 780 moterų, 720 vyrų.

In Biržai Duchy the Jewish community was established at the end of the 17th century, during the reign of the duke Krzysztof Radziwiłł the Thunderbolt. In the 17th century the community became larger. In the '40s of the 17th century, Krzysztof II Radziwiłł granted a permission to the Jews to build a synagogue. The Jews built their houses around the market square or on the streets leading to the square, among the houses of Christian townspeople. The main businesses were trade and crafts: production of alcoholic beverages and trade in taverns rented from the manor; customs administration (the collected taxes were shared with the manor, which had the right to collect the duty). The wealthier Jews were engaged in lending money. The Jews of Biržai were indispensable in the areas of everyday life of the manor of the noble Radziwiłł family: in hunting (falconers) and in horse farming (veterinarians).

In the middle of the 17th–the late 18th century, Biržai was the centre for connecting the Jewish communities of Pasvalys, Saločiai, Pumpėnai and Pakruojis. In 1765, the Jewish community of Biržai consisted of 1,040 Jews. At the end of the 19th century, it already had 2,510 inhabitants, i.e., 57% of the town's population. During this period, the Jews were mainly engaged in trading flax and timber as well as retail trade and handicrafts.

A large and active Jewish community also lived in Biržai during the period of the Independent Republic of Lithuania (1918–1940). The Jews were involved in trade, crafts, medical, legal and photographic services. During this time, the Jewish community of Biržai was inhabited on the current current streets of S. Daqilio, Karaimų,

I Basanavičiaus, Žemaitės, Vilniaus and Kęstučio and around the present-day Janonio square. At that time, the Jewish People's Bank, three Jewish sports clubs, the Zionist organization "Mizrachi", several synagogues, a medical centre, an orphanage, a shelter for the poor and other organizations operated in the town. There were some schools: Tarbut (secular, taught in the Hebrew language), Jewish Cultural League (secular, taught in the Yiddish language), Yavne (Orthodox, taught in the Hebrew language), several religious elementary schools (cheder) and a Jewish kindergarten. Jewish children also studied at Biržai Gymnasium (established in 1917) and in yeshiva (higher religious school for young boys and men) which was founded by the rabbis Leiba Bernštein and Benjaminas Movša in 1930.

During World War II, in Biržai, as in other Lithuanian cities and towns, the entire Jewish community was killed during the Nazi policy of A. Hitler. Only families who had left for Russia earlier and several other members of the community who had been sheltered in Lithuanian families managed to survive.

On 28 July 1941, the Jews of Biržai were violently evicted from their homes and closed into a ghetto around the synagogue and the Jewish religious school. On 8 August 1941, a massive murder of the Jews began. About 2,400 Biržai Jews – 900 children, 780 women and 720 men – were brutally killed in the forest of Pakamponys (3 km from Biržai).

SINAGOGOS: BUVUSIŲ SINAGOGŲ PASTATAI

Synagogues: former synagogue buildings

Pirmoji sinagoga Biržuose buvo pastatyta XVII a. 4-e deš. Beit midrašas istoriniuose šaltiniuose pirmą kartą paminėtas 1863 m. Apie Chabad chasidų bendruomenės gyvenimą Biržuose žinoma nuo 1873 m. Ji turėjo atskirą savo sinagogą.

Pirmosios Lietuvos Respublikos laikotarpiu Biržuose buvo Didžioji mūrinė sinagoga, du mediniai beit midrašai, iš kurių vienas buvo vadinamas didžiuoju Beit Midraš (Didžioji medinė sinagoga) – vėliau perstatytas į mūrinį, du mediniai kloyzn – vienas batsiuvių, kitas Šamesų

(sinagogos patarnautojų), ir medinė Chabad chasidų sinagoga, kuri 1938–1939 m. buvo perstatyta į didelę plytinę sinagogą.

Šiuo metu yra išlikę trys buvusių sinagogų pastatai, deja, jie smarkiai perstatyti.

The first synagogue in Biržai was built in the 4th decade of the 17th century. The Beith Midrash was first mentioned in historical sources in 1863. The life of the Chabad Hasidic community in Biržai has been known since 1873. It had its own synagogue

During the period of the First Republic of Lithuania, in Biržai there were the Great brick synagogue, two wooden Beit Midrash, one of which was called the Great Beith Midrash (the Great Wooden Synagogue) – which later was rebuilt into brick. There were also two wooden kloyzns – one of the shoemakers’, the other belonged to the Šamesai (the synagogue servants) and the wooden Chabad Hasidic synagogue that was rebuilt into a large brick synagogue in 1938–1939.

Nowadays, three buildings of the former synagogues have survived. Unfortunately, they have been extensively rebuilt.

Buvęs didysis beit-midrašas, Karaimų g. 15
The former Great Beith Midrash, Karaimų Street 15

Buvusi Didžioji sinagoga, Žemaitės q. 22
*The former Great Synagogue, Žemaitės
Street 22*

Buvusi chasidų sinagoga, S. Daigilio q. 14
*The former Hasidic synagogue, S. Daigilio
Street 14*

PIRTIS IR ŽYDŲ SENELIŲ PRIEGLAUDA ***A bath and a shelter of the elderly Jews***

Šalia išlikusių sinagogų pastatų yra dar du žydų bendruomenei svarbūs objektai: pirtis ir žydų senelių prieglauda.

Ant Apaščios upės kranto pastatyta pirtis buvo naudojama ne tik higienos tikslais, bet ir įvairioms judėjų religinėms apeigoms atlikti. Tam buvo skirta atskira ritualinė pirtis – mikva. Biržuose pirtį valdė Gendlerių šeima, žinoma, kad iki 1924 m. ji priklausė Šliomai Gendleriui, vėliau Moisiejui Gendleriui. Išlikęs buvusios pirties pastatas (Žemaitės q. 1) taip pat perstatytas, neišlaikęs savo pirminio vaizdo.

Žydams yra įprasta rūpintis nelaimių ištiktais savo bendruomenės nariais. Biržuose taip pat veikė kelios labdaros organizacijos, šelpiančios ligonius, senelius, būsto netekusius, vargšus. Iki šių dienų išliko žydų senelių prieglaudos pastatas (Karaimų q. 13). Ant pastato frontono matyti senas užrašas lietuvių ir jidiš kalbomis – „Žydų senelių prieglauda“.

Next to the surviving synagogue buildings there are two other important objects for the Jewish community: a bath and a shelter of the elderly Jews.

The bath built on the bank of the river Apaščia was used not only for hygienic purposes but also for various Jewish religious rites.

A separate ritual bath – mikva – was dedicated for this purpose. The Gendleriai family owned the bath in Biržai. It is known, that the bath belonged to Šlioma Gendleris until 1924 and later - to Moisejus Gendleris. The surviving building of the former bath (Žemaitės Street 1) was also rebuilt without retaining its original image.

It is common for the Jews to take care of disaster-stricken members of their community. There were also several charities operating in Biržai to help the sick, the elderly, the homeless and the poor. The shelter building of the elderly Jews has survived to this day (Karaimų Street 13). On the pediment of the building there is an inscription in Lithuanian and Yiddish – “Shelter of the elderly Jews”.

Buvusi pirtis, Žemaitės q 1 / The former bath, Žemaitės Street 1

*Buvusi žydų senelių prieglauda, Karaimų q 13
The former shelter of the elderly Jews, Karaimų Street 13*

SENOSIOS ŽYDŲ-KARAIMŲ KAPINĖS

Old Jewish-Karaite cemetery

XVII a. pabaigoje didėjant Biržų žydų bendruomenei, atsirado kapinių poreikis. Senosios Biržų žydų ir karaimų kapinės tradiciškai buvo įkurtos toliau nuo miesto, už vandens telkinio – Apaščios upės, šalia Širvėnos ežero. Deja, senieji palaidojimai kapinėse neišliko. Šiuo metu kapinėse suskaičiuojama daugiau nei 1600 stelių (antkapinių paminklų), datuojamų XIX-XX a.

Čia galima surasti garsaus chasidų rabino Lintupo (Pinchas HaKohen Lintup), vieno žinomiausių tarpukario fotografų Borucho Michelsono kapus. Taip pat kapinėse yra pagerbti čia 1941 m. nacistinės Vokietijos okupacinės valdžios įsakymu nužudyti apie 30 Biržų miesto gyventojų žydų ir lietuvių, tarp kurių ir pirmosios Holokausto aukos Biržuose – gydytojas Abraomas Zalmanas Levinas ir rabinas Jehuda Leiba Bernšteinas.

2013–2014 m. žydų civilizacijos studijų centras „Sefer“ atliko išsamius senųjų Biržų žydų ir karaimų kapinių tyrimus ir 2015 m. išleido monografiją rusų kalba „Žydai Lietuvos žemėlapyje: Biržai“.

In the late 17th century, with the growth of the Jewish community in Biržai, the need for the cemetery arose. The old Jewish and Karaite cemeteries of Biržai were traditionally established further from the town, behind the water reservoir – the river Apaščia, near the lake Širvėna. Unfortunately, the old burials in the cemetery have not survived. At present, the cemetery has more than 1,600 steles (tombstones) dating back to the 19th–20th centuries.

Here you can find the graves of the famous Hasidic rabbi Lintupas (Pinchas HaKohen Lintup) and Boruchas Michelsonas, one of the well-known interwar Lithuania's photographers. There is also a monument to commemorate 30 Jewish Biržai town dwellers and Lithuanians who were killed in 1941 by the order of the occupational authorities of Nazi Germany. Among them were the first victims of the Holocaust in Biržai – doctor Abraomas Zalmanas Levinas and rabbi Jehuda Leiba Bernšteinas.

In 2013–2014, “Sefer”, the centre for University Teaching of

Jewish Civilization, conducted a detailed research on the old Biržai Jewish and Karaite cemeteries. In 2015, they published a monograph in Russian "Jews on the Map of Lithuania: Biržai".

Senosios žydų-karaimų kapinės, Kluono g.10A, 10B
Old Jewish-Karaite cemetery, Kluono Street 10A, 10B

HOLOKAUSTO AUKŲ MEMORIALAS

The Holocaust Memorial

1941 metų liepos 28 dieną Biržų žydai buvo prievarta iškeldinti iš namų ir suvaryti į getą aplink sinagogą bei žydų religinę mokyklą. 1941 m. rugpjūčio 8 d. prasidėjo masinis žydų naikinimas. Žudynių išvakarėse vietinio kalejimo kaliniai ir žydai Astravo miškelyje (3 km nuo Biržų) iškasė du didelius griovius. Žudynių dieną į Biržus atvyko Šiaulių gestapo atstovas, buvęs Pasvalio advokatas, Petras Požėla su keliais vokiečių saugumo ir SD karininkais. Žydams buvo liepta susirinkti sinagogoje. Iš žydų buvo atimti visi papuošalai. Po to grupėmis (po 100–200 žmonių) žydai baltaraiščių buvo varomi į Astravo miškelį ir šaudomi. Žudynės truko nuo 11 val. ryto iki 19 val. vakaro. Juos šaudė vokiečių gestapininkai, Linkuvos baltaraiščių būrys (apie 30 žmonių) ir vietiniai Biržų gyventojai (apie 50 žmonių), kolaboravę su okupacine nacistinės Vokietijos valdžia.

1955 m. žudynių vietoje buvo pastatytas paminklas, žymintis tragedijos vietą, su politizuotu įrašu, skelbiančiu, kad čia palaidoti tarybiniai piliečiai, sušaudyti hitlerinių fašistų, bet neįvardijantis, kad nužudyti buvo žydų tautybės žmonės. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, paminklinė lenta buvo pakeista, atsirado įrašas: „Šioje vietoje hitleriniai budeliai ir jų talkininkai 1941.VIII. 08. nužudė apie 2400 žydų – vyrų, moterų, vaikų ir apie 90 lietuvių“ (jidiš ir lietuvių kalbomis).

2019 m. birželio 16 d. Biržų žydų – Holokausto aukų – atminimui atidengtas memorialas su žinomais aukų vardais ir pavardėmis. Memoriale įamžinta daugiau nei 500 žinomų aukų vardų, nežinomos aukos pagerbtos Dovydo žvaigždės simboliu. Memorialo iniciatoriai: Abel ir Glenda Levitt (Izraelis), Ben Rabinowitz (Keiptaunas, Pietų Afrikos Respublika), Biržų žydų kultūros ir istorijos draugija. Memorialo dizaineris – Dr. Joseph Rabie (Prancūzija).

On 28 July 1941, the Jews of Biržai were by force evicted from their homes and gathered into a ghetto around the synagogue

and the Jewish religious school. On 8 August, the massacre of the Jews started. On the eve of the slaughter, prisoners from the local prison and the Jews dug two large trenches in the forest of Astravas (3 km from Biržai). On the massacre day, a representative of Šiauliai Gestapo – Petras Požėla, a former Pasvalys lawyer, arrived in Biržai with several German security and SD (Sicherheitsdienst) officers. The Jews were commanded to gather in the synagogue. All jewellery was taken from the Jews. Lithuanian collaborators drove the Jews in groups of 100–200 people to the forest of Astravas where they were shot dead. The massacre lasted from 11 am until 7 pm. German Gestapo officers, Hiwis (auxiliary volunteers) from Linkuva town and the local residents of Biržai (around 50 people) who had collaborated with the occupational regime of Nazi Germany killed the Jews.

In 1955, a monument was erected at the site of the massacre to mark the place of the tragedy. It had a politicized record stating that the Soviet citizens shot by A. Hitler's fascists were buried here but not naming that the Jews were killed. After Lithuania regained its independence, the memorial plaque was replaced. It had an inscription in Yiddish and Lithuanian: "On 8 August 1941, in this place, Hitlerian executioners and their helpers killed about 2,400 Jews – men, women, children – and about 90 Lithuanians."

On 16 June 2019, a memorial with known names and surnames of the victims was unveiled in memory of the Jews of Biržai, the victims of the Holocaust. The memorial commemorates the names of more than 500 victims. Unknown victims were honoured with the symbol of the Star of David. The initiators of the memorial are Abel and Glenda Levitt (Israel), Ben Rabinowitz (Cape Town, South Africa) and Biržai Jewish Culture and History Society. The designer of the memorial is Dr. Joseph Rabie (France).

Senasis
Holokausto aukų
memorialas,
Biržų r. sav.,
Parovėjos sen.,
Paežerių k.,
Krūmynų g. 2A

*The old Holocaust
Memorial,
Krūmynų
Street 2A,
Paežeriai village,
Biržai district*

Naujasis Holokausto aukų memorialas,

Biržų r. sav., Parovėjos sen., Paežerių k., Krūmynų g. 2A

The new Holocaust Memorial, Krūmynų Street 2A, Paežeriai village, Biržai district

ATMINIMO SKVERAS *Remembrance square*

2019 m. birželio 16 d. buvusio Biržų žydų gėto teritorijoje, šalia Apaščios upės, pasodintas skveras, skirtas įamžinti Biržų rajono gyventojų, kurie mirties akivaizdoje neprarado drąsos ir gelbėjo žydus nuo vienos baisiausių XX a. tragedijų – Holokausto, vardus. Skverą gelbėtojų palikuonys sodino prieš Biržų r. Pakamponių miške atidengiant atnaujintą memorialą Holokausto aukoms atminti. Atminimo skvero sodinimą inicijavo Abel ir Glenda Levitt (Izraelis).

On 16 June 2019 a square was erected here, on the territory of the previous Biržai ghetto, to commemorate the names of Biržai district citizens who were courageous in the face of death and rescued the Jews from the Holocaust - one of the most terrible tragedies of the 20th century. The square had been erected by the descendants of the rescuers before the memorial in Pakamponys forest, Biržai district, was unveiled to commemorate the victims of the Holocaust. Abel and Glenda Levitt from Israel initiated the erection of planting the trees on the Remembrance square.

Atminimo medeliais įamžinti / Remembrance trees were planted to commemorate:

- Akvilina (1910–1995) ir Eduardas (1903–1991) Valintėliai, gyvenę Dvaroniškio vienkiemyje, Biržų raj., auginę 4 vaikus: Elvyrą, Stasę, Algimantą ir Rimantą, 1941–1943 m. savo namuose slėpė Motelį Levitaną. Akvilina ir Eduardas Valintėliai bei jų dukros Regina Stasė Kežienė ir Elvyra Čyžauskienė 2015 m. apdovanoti Žūvančiųjų gelbėjimo kryžiumi.

Akvilina (1910–1995) and Eduardas (1903–1991) Valintėliai, who lived in Dvaroniškis farmstead, Biržai district, and raised four children: Elvyra, Stasė, Algimantas and Rimantas. From 1941 to 1943 they hid Motelis Levitanas in their house. Akvilina and Eduardas Valintėliai, their daughters Regina Stasė Kežienė and Elvyra Čyžauskienė were awarded the Life Saving Cross in 2015.

- Elzė (1894–1977) ir Romas (1897–1948) Jievaltai iš Mediniškių k., Biržų raj., išgelbėję Dorą (Dvorą) Levitan (Manienė), 2016 m. apdovanoti Žūvančiųjų gelbėjimo kryžiumi.

Elzė (1894–1977) and Romas (1897–1948) Jievaltai who lived in Mediniškiai village, Biržai district, rescued Dora (Dvora) Levitan (Manienė), were awarded the Life Saving Cross in 2016.

- Kazimiera (1896–1967) ir Kazimieras (1873–1945) Balčiūnai bei jų dukra Genovaitė Balčiūnaitė-Grubinskiėnė (1929–2016) iš Jaunučių k. Biržų raj., išgelbėję Abelį Levitaną, Doros Levitan (Manienės) sūnų, 2016 m. apdovanoti Žūvančiųjų gelbėjimo kryžiumi.

Kazimiera (1896–1967) and Kazimieras (1873–1945) Balčiūnai and their daughter Genovaitė Balčiūnaitė-Grubinskiėnė (1929–2016), who lived in Jaunučiai village, Biržai district, rescued Abelis Levitanas, Dora Levitan's (Manienės) son, were awarded the Life Saving Cross in 2016.

- Veronika (1889–1972) ir Jurgis (1881–1968) Naktiniai, gyvenę Slyžių k., Papilio apylinkėje, Biržų raj., išgelbėję Reginą (Rachilę) Rozenbergaitę iš Subačiaus (Kupiškio r.), 2012 m. apdovanoti Žūvančiųjų gelbėjimo kryžiumi.

Veronika (1889–1972) and Jurgis (1881–1968) Naktiniai, who lived in Slyžiai village, Papilys area, Biržai district, and rescued Regina (Rachilė) Rozenbergaitė from Subačius (Kupiškis district), were awarded the Life Saving Cross in 2012.

- Emilija (1981–1975) ir Juozas (1882–1975) Giedrikai iš Vabalninko, Biržų raj., slėpę Šeiną ir Chaimą Gertnerius, 2007 m. apdovanoti Žūvančiųjų gelbėjimo kryžiumi.

Emilija (1981–1975) and Juozas (1882–1975) Giedrikai, who lived in Vabalninkas, Biržai district, and hid Šeina and Chaimas Gertneriai, were awarded the Life Saving Cross in 2007.

- Eugenijus Davidonis (1924–2003) iš Jasiškių k., Nemunėlio Radviliškio valsč. Biržų raj., drauge su mama Petronėle Davidonienė išgelbėjo Eleonorą Levinšteinaitę (Lena Nosova). Petronėlė Davidonienė įsidukrina Eleonorą, kuri Davidonijų šeimoje gyvena nuo 1941 m. iki

1954 m. Eugenijus Davidonis 1999 m. apdovanotas Žūvančiųjų gelbejimo kryžiumi.

Eugenijus Davidonis (1924–2003) who lived in Jasiškiai village, Nemunėlio Radviliškis county, Biržai district, and together with his mum Petronėlė Davidonienė rescued Eleonora Levinšteinaitė (Lena Nosova). Petronėlė Davidonienė adopted Eleonora who lived with the Davidoniai from 1941 till 1954. Eugenijus Davidonis was awarded the Life Saving Cross in 1999.

- Jadvyga Šušytė-Pančauskienė (1914–2018) biržietė, anglų k. mokytoja, II Pasaulinio Karo metais mokėsi Kaune ir įvairiais būdais padėjo Kauno gėte įkalintiems žydams. Jos atminimas įamžintas Biržų žydų istorijos ir kultūros draugijos sprendimu.

Jadvyga Šušytė-Pančauskienė (1914–2018) who was from Biržai, an English language teacher. During World War II she studied in Kaunas and in numerous ways helped the Jews who were imprisoned in Kaunas Ghetto. She is commemorated by the decision of the Association of Biržai Jews' History and Culture

Atminimo skveras, Žemaitės, S. Dagilio, Pirties gatvių sankirta
Remembrance square, Intersection of Žemaitė, S. Dagilio, Pirties streets

1. Buvusi žydų senelių prieglauda, Karaimų g. 13/ *The former shelter of the elderly Jews, Karaimų Street 13.*
2. Buvęs didysis beit-midraš'as, Karaimų g. 15./ *The former Great Beith Midrash, Karaimų Street 15.*
3. Buvusi pirtis, Žemaitės g. 1./ *The former bath, Žemaitės Street 1.*
4. Buvusi Didžioji sinagoga, Žemaitės g. 22./ *The former Great Synagogue, Žemaitės Street 22.*
5. Atminimo skveras, Žemaitės, S. Dagilio, Pirties gatvių sankirta. / *Remembrance square, Intersection of Žemaitė, S. Dagilio, Pirties streets.*
6. Buvusi chasidų sinagoga, S. Dagilio g. 14/ *The former Hasidic synagogue, S. Dagilio Street 14.*

Biržų krašto muziejaus „Sėla“ rengtą projektą „Europos žydų paveldo diena Biržai 2020“ parėmė Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos